

der via eksperimentelle udfoldelsesmuligheder tilføres dansk teaterkultur nye initiativer og inspirationer. Omfanget af denne forpligtelse for samfundet fastlægger de økonomiske krav, det offentlige stilles over for. Skal Det kgl. teater som hidtil præstere såvel opera, som ballet og skuespil, så stiller det større økonomiske krav, end hvis man er indstillet på at opgive en eller to af disse kunstarter. I målsætningsudvalget har der været enighed om, at forpligtelsen gælder alle tre kunstarter, idet de historiske og aktuelle kulturforpligtelser stiller krav om fortsat at sikre alle tre kunstarters eksistens og gøre det på det højst opnåelige kunstneriske niveau. Det musikdramatiske område (ballet og opera) vil ikke uden en indsats fra Det kgl. Teater kunne opretholdes i Danmark. Uden accept af det offentlige forpligtelse vil hverken dansk opera eller dansk ballet fortsat kunne eksistere. I udvalget har der været enighed om, at det ville være et både nationalt og kulturelt nederlag af betydelige dimensioner, om Danmark ikke fastholdt og videreførte sine musikdramatiske traditioner. For Den kgl. Ballet er der tale om en tradition, som har skabt international respekt og beundring, der er ret enestående for et lille land. For operaen gælder, at det for musiklivet i Danmark som helhed er betydningsfuldt, at der eksisterer en national opera. Drevet med inspiration og omhu vil Den kgl. Opera kunne medvirke til både at tilfredsstille befolkningens musikalske behov og kalde på inspiration til frembringelse af nye musikdramatiske værker. Det gælder i øvrigt for såvel operaen som balletten, at der i de senere år har vist sig en stigende publikumsinteresse. Opera og ballet kræver et kapel med særlig færdighed og forpligtelse til at fremføre den dramatiske musik. Dermed er det også givet, at disse kunstarter stiller krav om betragtelige økonomiske midler. Ingen steder i verden er man i stand til uden betydelige tilskud – offentlige eller private – at drive opera- og/eller ballethuse. Et krav om, at Det kgl. Teater ved egne entréindtægter skulle dække samtlige sine udgifter, ville være ensbetydende med en nedlæggelse af såvel opera som ballet. For målsætningsudvalgets medlemmer står det klart, at ønsker man at opretholde dansk opera og ballet, så vil alene disse områder kræve større offentlig støtte end den nuværende støtte til de samlede aktiviteter på Det kgl. Teater. En realisering af byggeplanerne og en rationalisering og effektivisering af arbejdsgangen på teatret vil selvsagt åbne mulig-

heder for økonomiske forbedringer, men vil ikke generelt ændre teatrets problemstilling. De hidtidige tilskud tillader ikke krav om den høje kunstneriske standard og det aktivitetsniveau, der bør være en selvfølge for en nationalscene.

Det er operaen og balletten, der stiller store økonomiske krav. Men også skuespillet vil kræve betydelige tilskud, hvis det skal kunne præstere det højst opnåelige niveau inden for dansk skuespilkunst og samtidig overholde målsætningens alsidighedskrav. I den forbindelse er det væsentligt at understrege, at skuespillet dækker halvdelen af Det kgl. Teaters samlede repertoire, og desuden er den mest efterspurgt af kunstarterne i provinsen.

Det må tillægges den allerstørste betydning, at teatret bestræber sig på at opfylde den forpligtelse, der ligger i begrebet nationalscene – at stille sine forestillinger til rådighed for hele befolkningen. Det kan ske ved at åbne teatret for kredse af befolkningen, der ikke hidtil har hørt til teatrets publikum og lette adgangen til teatret for fjernereboende ved en udstrakt turnévirkosomhed og ved et samarbejde med Danmarks Radio. Navnlig turnévirkosomheden stiller imidlertid økonomiske krav.

Udvalgets hovedkonklusion må herefter blive, at der, selv efter gennemførelse af mulige rationaliseringer og effektivisering af arbejdsgangen på teatret, nødvendigvis må stilles større beløb til rådighed fra det offentlige, hvis alle tre kunstarter skal kunne opretholdes og bredt præsenteres for publikum.

En erkendelse af disse økonomiske realiteter er efter udvalgets opfattelse en forudsætning for, at der med rimelighed kan investeres i nye bygninger til Det kgl. Teater. Det er imidlertid også udvalgets opfattelse, at et nyt teater – forudsat de nødvendige årlige bevillinger – vil give muligheder for at tilføre nyt liv til dansk teater som helhed, samtidig med at der vil være tilvejebragt en nationalscene, som vil kunne blive til glæde for et større publikum end hidtil.

Målsætningsudvalget beskæftigede sig udover med fastlæggelsen af nationalscenens målsætning med, hvorledes teatrets fremtidige organisation og struktur burde fastlægges. Udvalget lagde vægt på, at der lovmæssigt blev givet teatret en særlig status med et sæt regler, der med hensyn til styring, finansiering og administration var særligt indrettet på teatrets behov. Det var endvidere udvalgets opfattelse, at den særlige mulighed hovedstadsområdets befolkning har for at få glæde og nytte af teatrets virksomhed burde give sig udtryk i en for-